

A Fővárosi Ítéltábla a Steiner és Kuthán Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Kuthán Viktória ügyvéd) által képviselt Magyar Szocialista Párt (1073 Budapest, Erzsébet körút 40-42.) kérelmezőnek, a Fővárosi Választási Bizottság 2019. október 21. napján meghozott 314/2019. (X.21.) FVB számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme folytán indult nemperes eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Választási Bizottság 314/2019. (X.21.) FVB számú határozatát helybenhagyja.

A le nem rótt 10.000 (Tízezer) forint eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Budapest V. kerületi Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) a 154/2019. (X.14.) számú határozatában a Budapest V. kerület 5. számú egyéni választókerületében a 2019. október 13. napján megtartott egyéni képviselő választás eredményét a határozat mellékletét képező jegyzőkönyv szerint állapította meg.

A jegyzőkönyv szerint a 05. számú választókerületben az urnában lévő lebélyegzett szavazólapok száma 1099, az érvénytelen lebélyegzett szavazólapok száma 37, az érvényes szavazólapok száma 1062.

A szavazatok száma jelöltenként: Balasi András 34 szavazat, dr. Batári Péter Tamás 508 szavazat, Kovács Alex Gábor 494 szavazat, Wodicskáné Tállyai Beatrix 26 szavazat. A választás eredményes volt, a megválasztott képviselő dr. Batári Péter Tamás.

A HVB határozata ellen a Magyar Szocialista Párt (a továbbiakban: kérelmező) terjesztett elő fellebbezést, amelyben jogszabálysértésre hivatkozással kérte, hogy a Fővárosi Választási Bizottság a Budapest V. kerület 05 számú egyéni választókerület 09, 10 és 11 számú szavazókörében a Ve. 241. § (3) bekezdése alapján, újraszámolás keretében valamennyi szavazólapot vizsgálja meg, döntsön a szavazatok érvénytelenségéről, illetőleg érvényességéről és ennek alapján a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja szerint változtassa meg a támadott határozatot.

A fellebbezés szerint a szavazatszámoló bizottsági eredményt megállapító döntése a Ve. 186. § (1)-(2) bekezdéseibe és a Ve. 193. § (1)-(3) bekezdéseibe ütközik, ezért jogszabálysértő, aminek következtében a támadott határozat is jogszabálysértő. A Ve. 193. § (1) bekezdése szerint érvénytelen az a szavazólap, amely nincs ellátva hivatalos bélyegzőlenyomattal, a törvényben meghatározottnál több szavazatot tartalmaz, vagy nem tartalmaz érvényes szavazatot. A Ve. 193. § (2) bekezdése alapján érvénytelen az a szavazat, amelyet nem a jelölt neve melletti körben elhelyezett, két egymást metsző vonallal adtak le. A támadott határozat az eredményt úgy állapította meg, hogy a szavazatszámoló bizottsági döntések olyan szavazólapokat, illetőleg szavazatokat is érvénytelennek minősítettek, amelyek a Ve. 186. § (1) és (2) bekezdéseiben, valamint a Ve. 193. § (1)-(3) bekezdésében meghatározott feltételeket nem teljesítik, illetőleg egyeseket a (3) bekezdésben foglaltak ellenére minősítettek érvénytelennek. A kérelmező hivatkozott a Nemzeti Választási Iroda által készített „Tájékoztató a jelöltek és jelölő szervezetek részére a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2014. évi választásának lebonyolításához” című, 193. számú Választási Füzetek 62. oldalán az 5.4.6. pontban található, a „Választás eredménye elleni jogorvoslat” alcímben írtakra, amely szerint a választási eredmény elleni jogorvoslat annyiban speciális az egyéb választási jogorvoslathoz képest,

hogy a törvénysértés pontos megjelölése mellett annak bizonyítékait is olyan fokon kell megjelölni, illetve arra hivatkozni, ami legalább a valószínűsítés szintjén alátámasztja az eredmény során bekövetkezett jogsértéseket, ezért a bizonyítási kötelezettséget a fellebbező eljárásjogi lehetősége által meghatározott módon lehet megkövetelni. Hivatkozott a kérelmező a Kúria Kvk.II.37.500/2014/6. számú végzésében foglaltakra is, amelyben a Kúria elegendőnek tartotta a kérelmezők által delegált SZSZB-tagok nyilatkozatait a hivatkozások valószínűsítéséhez.

A Budapest V. kerület 5. számú egyéni választókerület 09, 10 és 11 számú szavazóköreiben öt szavazatszámlláló bizottsági tag a mellékletként csatolt nyilatkozata szerint a szavazatok megszámlálásakor számos szabálytalanságot tapasztalt, többek között azt, hogy érvényes szavazatokat minősítettek érvénytelennek. Ezért kérte a kérelmező a Budapest V. kerület 5. számú egyéni választókerület 09, 10 és 11 számú szavazóköreben újraszámolás útján valamennyi szavazólap vizsgálatát. Hivatkozott a Pécsi Ítéltábla Pk.III.20.015/2014/3. számú végzésének indokolására, amely szerint az érvénytelen szavazatok újraszámolásának van helye, mert önmagában, a kis szavazatkülönbség ugyan nem indokolja az érvénytelen szavazatok újraszámolását, azonban amennyiben a kérelmező állításait a valószínűsítés szintjén bizonyítja, akkor adottak a Ve. 241. § (3) bekezdésének feltételei, mivel a jelöltek közötti szavazatkülönbség, illetőleg a kifogásolt érvénytelen szavazatok száma alapján szükséges az érvénytelen szavazatok teljes körű vizsgálata. A jelen ügyben megállapítható, hogy dr. Batári Péter Tamás jelöltre leadott szavazatok száma 508, Kovács Alex Gábor jelöltre leadott szavazatok száma 494, az érvénytelen lebélyegzett szavazatok száma pedig 37. A mellékelt tanúnyilatkozatok alapján egyértelmű, hogy a szavazatszámllálás alkalmával szabálytalanságok történtek. A 09-es számú szavazóköreben alappal feltételezhető, hogy egyes szavazók több szavazólapot is kaphattak, számlálás közben szabálytalanságok történtek, valamint érvényes szavazatokat is érvénytelennek nyilvánítottak, a 10 számú szavazóköreben nem ellenőrizték a számlálás pontosságát, míg a 11 számú szavazóköreben a szavazatszámllálás során szétválogatott szavazólapok közé más jelöltre leadott szavazatot is behelyeztek és ennek ellenőrzése elmaradt. A kérelmező fellebbezéséhez öt nyilatkozatot csatolt, amelyet a szavazatszámlláló bizottság tagjai írtak alá, és amelyek az általa hivatkozott szabálytalanságokat tanúsították.

A Fővárosi Választási Bizottság (a továbbiakban: FVB) a 314/2019. (X.21.) FVB számú határozatával a fellebbezést elutasította és az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Indokolása szerint a fellebbezés nem alapos. Az FVB hivatkozott a Ve. 186. § (1) bekezdésére, a 193. § (1) bekezdésére, a 221. § (1) bekezdésére, 223. § (3) bekezdésére, 241. § (2) bekezdésére, illetőleg annak a), b) pontjára. Hivatkozott továbbá a Kúria Kvk.II.37.500/2014/6. számú határozatában foglaltakra, amelyekből kiemelte, miszerint az eredmény elleni jogorvoslat sajátossága, hogy a bizonyítás lehetőségei a jogorvoslatot előterjesztő részéről korlátozottak, mivel csupán közvetett ismerete lehet a szavazatszámllálás eredményéről. A Kúria álláspontja szerint a bizonyítási kötelezettséget a fellebbező eljárásjogi lehetősége által meghatározott módon lehet megkövetelni. E körben a Kúria elegendőnek ítélte a kérelmezők által delegált SZSZB tagok nyilatkozatait a hivatkozások valószínűsítéséhez. A fellebbező az általa vélelmezett jogsértések bizonyítására a szavazóköri eredmény téves megállapítására vonatkozóan három szavazókört érintően csatolta az ott delegált SZSZB tagok nyilatkozatát. A benyújtott bizonyítékok azonban nem támasztották alá az elsőfokú döntésben megállapított eredmény érvénytelenségét. A nyilatkozatokban jelzett észrevételek általánosságban kerültek megfogalmazásra, feltételezésen alapultak, az azokban tett észrevételek vagy nem bizonyították a jogsértést, vagy eleve nem jogsértő cselekményeket írtak le. Az FVB megjegyezte, hogy laccímkartya hiányában valóban nem lehet szavazni, azonban ezt az észrevételt az SZSZB-nél kellett volna jelezni és arról jegyzőkönyvet felvetetni. A nyilatkozatokban megjelölt további észrevételek, pl. két pecsét a szavazólapon, nem hatottak ki a választás eredményére. Erre tekintettel az FVB arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jelen ügyben nem adottak a Ve. 241. § (3) bekezdésének feltételei, a kifogásolt szavazóköri szavazatainak teljes körű vizsgálatára nincs lehetőség, ezért a rendelkező részben foglalt döntést hozta.

Az FVB határozata ellen a kérelmező nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben azt kérte, hogy a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján az ítéltábla az FVB 314/2019. (X.21.) számú határozatát úgy változtassa meg, hogy újraszámolás útján valamennyi szavazólap érvénytelenségét, illetve érvényességét megállapító, a támadott határozat alapjául szolgáló döntéseket vizsgálja meg, illetőleg a szavazatok érvényessége vagy érvénytelensége tárgyában döntsön és a támadott határozatot az így meghatározott számú érvényes, illetve érvénytelen szavazatok alapján változtassa meg.

A kérelmező érintettsége vonatkozásában előadta, hogy mint jelölő szervezet a Budapest V. kerületi választókerületben más jelölő szervezetekkel közös jelölteket állított. Felülvizsgálati kérelméhez csatolta a Budapest V. kerület Helyi Választási Bizottság 17/2019. (08.29.) számú határozatát, amelyből megállapítható, hogy a kérelmező Kovács Alex Gábor önkormányzati képviselőjelölt egyik jelölő szervezetként nyilvántartásba vételre került, ezért érintettsége Budapest V. kerületében közvetlenül igazolt.

A jogszabálysértéseket a kérelmező a Ve. 180. § (2) és 182. § (1), 186. § (1) és (2) bekezdés, valamint a Ve. 193. § (1) és (3) bekezdésében jelölte meg. Álláspontja szerint a fellebbezéséhez a szavazatszámoló bizottság tagjaitól maximálisan elvárható részletes tanúnyilatkozatokat csatolt. Az abban foglaltak nem csak, hogy nem általánosságokban kerültek megfogalmazásra, hanem éppen annyira konkrétak, amennyire az adott helyzetben a történekről nyilatkozni lehetséges. Az FVB határozatának jogsértő volta éppen azért nyilvánvaló, mert azt még a saját határozatában sem vitathatta el, hogy a Kúria álláspontja szerint a bizonyítási kötelezettséget legfeljebb a fellebbező eljárásjogi lehetősége által meghatározott módon lehet megkövetelni. A Kúria tehát elvi éllel rögzítette, hogy az újraszámolás elrendeléséhez a jogszabálysértés valószínűsítése is elegendő. Ezért nyilvánvaló, hogy a fellebbező eleget tett a Kúria határozatában elvi éllel rögzített valószínűsítési követelménynek, alátámasztotta a rendelkezésre álló lehetséges eszközökkel a szavazatok érvényessége és érvénytelensége megítélésével kapcsolatos szavazatszámoló bizottsági jogszabálysértéseket, ezért az FVB-nek az újraszámolás elrendelése mellett kellett volna döntenie. A tanúnyilatkozatokhoz képest egyéb bizonyíték szolgáltatása lehetetlen, mert egyrészt az adott helyzetben annak nyilvánosságtól elzárt jellegéből eredően a bizonyítás lehetőségei korlátozottak, másrészt az idő rövidsége sem teszi lehetővé egy hosszabb bizonyítási eljárás lefolytatását, így az a kérelmezőtől nem elvárható. A kérelmező által támadott határozat az eredményt úgy állapította meg, hogy az azt megalapozó szavazatszámoló bizottsági döntések olyan szavazólapokat, illetőleg szavazatokat is érvénytelennek minősítettek, amelyek a Ve. 186. § (1), (2) bekezdéseiben és a Ve. 193. § (1)-(3) bekezdésében meghatározott feltételeket nem teljesítik. Ismételten hivatkozott a Nemzeti Választási Iroda által készített tájékoztatóra, a Kúria Kvk.II.37.500/2014/6. számú végzésében foglaltakra, a Budapest V. kerület 5. számú egyéni választókerület 09, 10 és 11 számú szavazóköreiben öt szavazatszámoló bizottsági tag mellékletként csatolt nyilatkozatára, melyekre tekintettel az ítéltábla a 09, a 10 és a 11 számú szavazókörekben újraszámolás útján vizsgálja valamennyi szavazólap érvénytelenségét, illetőleg érvényességét megállapító, a támadott határozat alapjául szolgáló döntést. A hivatkozott SZSZB tagok nyilatkozatain túlmenően a jogsértéseket alátámasztó bizonyítékokkal a kérelmező nem rendelkezik, de ismételten felhívta a Kúria Kvk.III.37.327/2014/5. számú végzését, ami kimondja, hogy nem követelhető meg a bizonyíték a kérelmezőtől akkor, ha a határozat tartalmazza ugyan, hogy a rögzített ajánlásokból mennyi volt érvénytelen, de az indokolásból nem állapíthatóak meg az érvénytelenség okai. Ennek megfelelően, a kérelmező álláspontja szerint, mivel az érvénytelenség oka sem a szavazatszámoló bizottság jegyzőkönyvéből, sem a támadott határozatból nem állapítható meg, a Kúria döntésére tekintettel bizonyítási kötelezettség nem terheli. Kiemelte a Pécsi Ítéltábla Pk.III.20.015/2014/3. számú végzésének indokolását. A jelen ügyben megállapítható, hogy dr. Batári Péter Tamás jelöltre leadott szavazatok száma 508, Kovács Alex Gábor jelöltre leadott szavazatok száma 494, az érvénytelen lebélyezett szavazatok száma pedig 37. A tanúnyilatkozatok alapján egyértelmű, hogy a szavazatszámolás alkalmával szabálytalanságok történtek, a Kúria Kvk.II.37.500/2014/6. számú eseti döntésében foglalt indokolás szerint az érvénytelen szavazatok miatt is helye van újraszámolásnak.

Dr. Batári Péter Tamás a bírósági felülvizsgálati kérelemre tett észrevételében az FVB határozata helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a határozat a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel, jogszerű, amit a kúriai és az ítéltáblai végzések helyes értelmezésével hozott meg. Alappal mellőzte a szavazatok újraszámolását, mert a kérelmező által benyújtott bizonyítékok nem alkalmasak az elsőfokú döntésben megállapított eredmény érvénytelenségének megállapítására.

A felülvizsgálati kérelem a szavazatok újraszámolása körében alapos.

A Ve. 241. § (2) bekezdése szerint a választási bizottságnak a választás eredményét megállapító döntése ellen a szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntésének törvénysértő voltára, vagy a szavazóköri eredmények összesítésére és a választási eredmény megállapítására vonatkozó szabályok megsértésére hivatkozással lehet fellebbezést benyújtani. A (3) bekezdésben foglaltak szerint, ha a (2) bekezdés a) pontja alapján benyújtott fellebbezés elbírálása csak a szavazatok újraszámolása útján lehetséges, a fellebbezést elbíráló választási bizottság, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelmet elbíráló bíróság köteles a szavazatokat újraszámolni.

A Kúria többször idézett Kvk.II.37.500/2014/6. számú határozata szerint a bizonyítási kötelezettséget a fellebbező eljárásjogi lehetősége által meghatározott módon lehet megkövetelni, mert az eredmény elleni jogorvoslat sajátossága, hogy a bizonyítás lehetőségei a jogorvoslatot előterjesztő fél részéről korlátozottak. A fellebbezéshez csatolt SZSZB tagok nyilatkozata a szavazatok érvénytelenségét valóban nem támasztja alá, de ez nem is követelmény, elegendő, ha annak alapján valószínűsíthető, hogy jogsértés történt. A nyilatkozatok megfogalmazásából kitűnően a nyilatkozók valamennyi szavazókörben tapasztaltak olyan körülményt, amiből arra következtettek, hogy a szavazatszámolás, a szavazatok érvényességének, érvénytelenségének megállapítása során szabálytalanságok történtek. A csatolt nyilatkozatok tartalmára tekintettel a FVB álláspontjával szemben, az ítéltábla megítélése szerint a szavazás eredményének érdemi felülvizsgálata indokolt, ezért elrendelte a szavazatok újraszámolását.

A szavazólapok ellenőrzése és újraszámolása alapján az ítéltábla a 09 szavazókörben a szavazólapok száma tekintetében eltérést nem észlelt. Az egyes jelöltekre leadott és külön kezelt érvényes szavazatot tartalmazó szavazólapok száma megegyezik a zárószalagokon rögzített számmal (Balasi András: 17, dr. Batári Péter Tamás: 201, Kovács Alex Gábor: 224, Wodicskáné Tállyai Beatrix: 10), amelyek összesítése alapján az érvényes szavazólapok száma 452. A külön csomagolt érvénytelen szavazólapok száma 12, amelyekre azonban a Ve. 194. §-át sértve az érvénytelenség oka nem került rávezetésre és azokat a szavazatszámoló bizottság tagjai nem írták alá. Erre tekintettel ezeket az ítéltábla külön vizsgálta és ennek alapján megállapította, hogy valamennyi érvénytelen. Ezek közül 11 lebélyegzett szavazólap a Ve. 186. § (2) bekezdése szerinti érvényes szavazatot nem tartalmaz és egy szavazólap a Ve. 193. § (1) bekezdés b) pontja alapján azért minősül érvénytelennek, mert a törvényben meghatározottnál több szavazatot tartalmaz.

A 10-es számú szavazókörben a külön csomagolt szavazólapok száma a zárószalagok szerinti mennyiséggel megegyezik, melyek szerint az egyes jelöltekre leadott érvényes szavazatok száma: Balasi András: 9, dr. Batári Péter Tamás: 163, Kovács Alex Gábor: 136, Wodicskáné Tállyai Beatrix: 12, míg az érvénytelen szavazatok száma 15. A szavazólapok vizsgálata alapján ezek közül az ítéltábla a dr. Batári Péter Tamás érvényesnek minősített szavazólapjai körében észlelt két, oda nem tartozó szavazólapot. Ezek közül az egyik Kovács Alex Gábor javára tartalmaz érvényes szavazatot, a másik, a dr. Batári Péter Tamás javára szavazatot tartalmazó szavazólap a Ve. 193. § (1) bekezdés a) pontja alapján érvénytelen, mert nincs ellátva hivatalos bélyegzőlenyomattal. Mindezekre tekintettel, dr. Batári Péter Tamás tekintetében az érvényes szavazatot tartalmazó szavazólapok száma helyesen 161, míg Kovács Alex Gábor vonatkozásában 137. A 15 érvénytelennek minősített szavazólapon a Ve. 194. §-ában foglaltaknak megfelelően feltüntetésre került az érvénytelenség oka, ami minden szavazólap tekintetében helytálló,

mert ezek közül 13 szavazólap nem tartalmaz érvényes szavazatot, 2 szavazólap a törvényben meghatározottnál több szavazatot tartalmaz. Ezek mellett a Ve. 193. § (1) bekezdés a) pontja alapján érvénytelennek minősül a dr. Batári Péter Tamás érvényesnek minősített szavazatai között talált hivatalos bélyegzőlenyomattal el nem látott szavazólap, melyre tekintettel ezen szavazókör tekintetében az érvénytelen szavazatok száma ténylegesen 16.

A 11-es számú szavazókörben a külön csomagolt, az egyes jelöltekre leadott érvényes szavazatot tartalmazó szavazólapok (Balasi András: 8, dr. Batári Péter Tamás: 144, Kovács Alex Gábor: 134, Wodicskáné Tállyai Beatrix: 4) és az érvénytelennek nyilvánított szavazólapok száma megegyezik a zárószalagokon feltüntetett szavazólapok számával. Az érvénytelennek minősített szavazólapokra azonban a Ve. 194. §-át sértve az érvénytelenség oka nem került rávezetésre és azokat a szavazatszámoló bizottság tagjai nem írták alá. Erre figyelemmel, ezeket az ítéltábla külön vizsgálta és megállapította, hogy valamennyi érvénytelennek minősül, mert 10 szavazólap a Ve. 186. § (2) bekezdése szerinti érvényes szavazatot nem tartalmaz (Ve. 193. § (1) bekezdés c) pontja) és egy szavazólap nincs ellátva hivatalos bélyegzőlenyomattal (Ve. 193. § (1) bekezdés a) pontja).

Mindezekre tekintettel a szavazás eredményének érdemi felülvizsgálata indokolt volt. E felülvizsgálat alapján ugyan a Ve. egyes szabályainak megsértése megállapítható volt, ez azonban csupán igen csekély mértékben módosította a dr. Batári Péter Tamás és Kovács Alex Gábor jelöltekre leadott érvényes és az érvénytelen szavazatok számát, ezáltal a választás eredményére érdemben kihatással nem volt. Erre tekintettel az ítéltábla a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján az FVB határozatát helybenhagyta.

A le nem rótt eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján az állam viseli.

Budapest, 2019. október 30.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró

dr. Pesti Zsuzsanna s.k.
bíró